

اصول پردازشی

دکتر امیر پاک نهاد

بنیاد حقوقی میران

فهرست مطالب

۱۱	درآمد
۱۷	بخش نخست: کلیات —
۱۲	فصل نخست: ماهیت علم جرم‌شناسی
۱۹	مبحث نخست: قلمرو جرم‌شناسی
۲۱	مبحث دوم: تفاوت جرم‌شناسی و حقوق کیفری
۲۴	مبحث سوم: اهمیت جرم‌شناسی و کاربردهای آن
۲۷	مبحث چهارم: شاخه‌های جرم‌شناسی
۲۷	گفتار نخست: جرم‌شناسی نظری
۲۸	گفتار دوم: جرم‌شناسی کاربردی
۳۱	فصل دوم: مفهوم جرم و قلمرو آن
۳۱	مبحث نخست: مفهوم جرم در حقوق کیفری
۳۲	مبحث دوم: مفهوم نا亨جاري
۳۴	مبحث سوم: مفهوم جرم در جرم‌شناسی
۳۶	فصل سوم: عوامل موثر بر شکل گیری جرم
۳۷	مبحث نخست: علل فردی
۳۷	گفتار نخست: عوامل زیستی
۳۸	گفتار دوم: عوامل روانی
۳۸	مبحث دوم: عوامل محیطی
۳۸	گفتار نخست: محیط طبیعی
۳۹	گفتار دوم: محیط اجتماعی
۳۹	گفتار سوم: محیط مجازی
۴۰	فصل چهارم: سیر تاریخی جرم‌شناسی
۴۱	مبحث نخست: دوره غیرعلمی جرم‌شناسی
۴۳	مبحث دوم: دوره علمی جرم‌شناسی

۶ ◊ اصول جرم‌شناسی

بخش دوم: روش‌های تحقیق در جرم‌شناسی -- ۴۷

۴۷	فصل نخست: روش‌های کیفی
۴۸	مبحث نخست: مشاهده
۵۰	مبحث دوم: مصاحبه
۵۲	مبحث سوم: گروه کانونی
۵۳	مبحث چهارم: مطالعات موردي
۵۴	مبحث پنجم: مطالعات طولي
۵۵	فصل دوم: روش‌های کمي
۵۶	مبحث نخست: انواع آمار جنایي
۶۰	مبحث دوم: علل شکل‌گيری رقم سیاه بزهکاري
۶۰	گفتار نخست: عدم شکایت بزهديه
۶۳	گفتار دوم: عدم کشف جرم و يا عدم تشکيل پرونده
۶۵	مبحث سوم: ايرادهای آمار جنایي و راهکارهای بهبود آن

بخش سوم: نظریه‌های جرم‌شناسی -- ۷۱

۷۳	فصل نخست: نظریه‌های اولیه
۷۳	مبحث نخست: مكتب جغرافیای جنایي
۷۳	گفتار نخست: آمار اخلاقی
۷۵	گفتار دوم: آمار جنایي
۷۸	مبحث دوم: مكتب تحقیقی
۷۸	گفتار نخست: سزار لومبروزو
۸۳	گفتار دوم: انریکو فرّی
۸۷	گفتار سوم: رافائل گاروفالو
۹۲	فصل دوم: نظریه‌های زیست‌شناختی
۹۳	مبحث نخست: نظریه‌های اولیه زیست‌شناختی
۹۳	گفتار نخست: نظریه انحطاط
۹۴	گفتار دوم: نظریه مجرم مادرزاد
۹۴	گفتار سوم: نظریه تیپ‌شناسی شلدون
۹۶	گفتار چهارم: هوش و بزهکاري
۹۹	مبحث دوم: نظریه‌های زیست‌شناختی مدرن
۹۹	گفتار نخست: نظریه‌های عصب‌شناختی
۱۰۳	گفتار دوم: نظریه‌های ژنتیکی

۷۰ فهرست مطالب

۱۱۰	فصل سوم: نظریه‌های روان‌شناختی
۱۱۱	مبحث نخست: نظریه‌های روان‌پویایی
۱۱۴	مبحث دوم: نظریه‌های رفتاری
۱۱۶	مبحث سوم: نظریه‌های شناختی
۱۱۷	گفتار نخست: ساختار تفکر
۱۲۶	گفتار دوم: محتواهای شناختی
۱۲۷	مبحث چهارم: شخصیت و جرم
۱۲۹	مبحث پنجم: اختلالات روانی و جرم
۱۳۲	فصل چهارم: نظریه‌های ساختار اجتماعی
۱۳۲	مبحث نخست: نظریه‌های بی‌سامانی اجتماعی
۱۳۳	گفتار نخست: نظریه آنومی
۱۳۸	گفتار دوم: مکتب شیکاگو
۱۵۰	گفتار سوم: نظریه سازمان اجتماعی افتراقی
۱۵۲	مبحث دوم: نظریه‌های فشار
۱۵۳	گفتار نخست: نظریه فشار مرتون
۱۵۸	گفتار دوم: نظریه عمومی فشار
۱۶۵	گفتار سوم: نظریه آنومی نهادی
۱۷۴	مبحث سوم: نظریه‌های تضاد فرهنگی
۱۷۵	گفتار نخست: نظریه تعارض فرهنگی
۱۷۹	گفتار دوم: نظریه خردمنگ بزهکاری
۱۸۶	گفتار سوم: نظریه فرهنگ طبقه پایین
۱۹۰	گفتار چهارم: نظریه فرصت‌های افتراقی
۱۹۴	فصل پنجم: نظریه‌های فرایند اجتماعی
۱۹۵	مبحث نخست: نظریه‌های یادگیری
۱۹۵	گفتار نخست: نظریه تقلید
۱۹۹	گفتار دوم: نظریه معاشرت‌های افتراقی
۲۰۶	گفتار سوم: نظریه فنون خنثی‌سازی
۲۱۲	مبحث دوم: نظریه‌های کنترل اجتماعی
۲۱۳	گفتار نخست: نظریه پیوندهای اجتماعی
۲۱۷	گفتار دوم: نظریه فضای قابل دفاع
۲۲۶	گفتار سوم: نظریه پنجره‌های شکسته
۲۳۶	گفتار چهارم: نظریه شرمساری
۲۴۳	گفتار پنجم: نظریه خودکنترلی

مبحث سوم: نظریه‌های برچسب زنی	۲۴۷
گفتار نخست: نظریه انحراف اولیه و ثانویه	۲۴۸
گفتار دوم: نظریه برچسب‌زنی بکر	۲۵۵
فصل ششم: جرم‌شناسی اصلاح و بازپروری	۲۶۰
مبحث نخست: شکل‌گیری و اوج اصلاح و بازپروری	۲۶۰
مبحث دوم: جنبش دفاع اجتماعی نوین	۲۶۱
مبحث سوم: غروب اصلاح و بازپروری	۲۶۵
گفتار نخست: زمینه‌های اقتصادی-اجتماعی	۲۶۵
گفتار دوم: تحولات سیاسی	۲۶۸
گفتار سوم: دلایل جرم‌شناسختی	۲۷۰
فصل هفتم: جرم‌شناسی‌های انتقادی	۲۷۳
مبحث نخست: نظریه واقعیت اجتماعی جرم	۲۷۳
مبحث دوم: جرم‌شناسی مارکسیستی	۲۷۸
مبحث سوم: نظریه هراس اخلاقی	۲۸۲
مبحث چهارم: جرم‌شناسی فمینیستی	۲۸۸
مبحث پنجم: جرم‌شناسی سبز	۲۹۹
مبحث ششم: جرم‌شناسی صلح‌ساز	۳۰۸
مبحث هفتم: جرم‌شناسی پُست‌مدرن	۳۱۱
فصل هشتم: جرم‌شناسی واقع‌گرایی چپ	۳۲۳
مبحث نخست: مبانی فکری جرم‌شناسی واقع‌گرایی چپ	۳۲۳
مبحث دوم: نحوه تبیین شکل‌گیری بزهکاری	۳۲۶
مبحث سوم: راهکارهای کنترل جرم	۳۲۹
مبحث چهارم: انتقادهای وارد بر جرم‌شناسی واقع‌گرایی چپ	۳۳۰
فصل نهم: نظریه‌های عقلانی	۳۳۳
مبحث نخست: نظریه جابجایی	۳۳۴
مبحث دوم: نظریه سبک زندگی بزه‌دیدگان	۳۳۷
مبحث سوم: نظریه فعالیت روزمره	۳۴۰
مبحث چهارم: نظریه انتخاب عقلانی	۳۴۵

۹۰ فهرست مطالب

بخش چهارم: احساس ناامنی و قرس ناشی از جرم — ۳۴۹	
فصل نخست: مفهوم و آثار ترس ناشی از جرم — ۳۵۱	
مبحث نخست: مفهوم ترس ناشی از جرم — ۳۵۱	
مبحث دوم: آثار ترس از جرم — ۳۵۶	
گفتار نخست: آثار فردی — ۳۵۶	
گفتار دوم: آثار اجتماعی — ۳۵۸	
فصل دوم: عوامل مؤثر بر احساس ناامنی — ۳۶۰	
مبحث نخست: جنسیت — ۳۶۰	
مبحث دوم: سن — ۳۶۲	
مبحث سوم: سابقه بزهديدگی — ۳۶۳	
مبحث چهارم: محیط اجتماعی — ۳۶۴	
مبحث پنجم: رسانه‌ها — ۳۶۶	
مبحث ششم: عملکرد دستگاه عدالت کیفری — ۳۶۸	
فصل سوم: راهبردهای مدیریت ترس از جرم — ۳۶۹	
مبحث نخست: شناسایی گروه‌های هدف — ۳۶۹	
مبحث دوم: مقایسه میزان ترس و ریسک واقعی بزهديدگی — ۳۶۹	
مبحث سوم: طراحی و اجرای برنامه‌های کاهش ترس — ۳۷۱	
بخش پنجم: پیشگیری از جرم — ۳۷۵	
فصل نخست: پیشگیری کیفری — ۳۷۶	
مبحث نخست: بازدارندگی — ۳۷۷	
مبحث دوم: توانگیری — ۳۸۰	
مبحث سوم: اصلاح و بازپروری — ۳۸۵	
فصل دوم: پیشگیری غیرکیفری — ۳۸۷	
مبحث نخست: پیشگیری اجتماعی — ۳۸۷	
گفتار نخست: پیشگیری رشدمدار (زودرس) — ۳۸۸	
گفتار دوم: پیشگیری جامعه‌مدار — ۴۰۰	
مبحث دوم: پیشگیری وضعی — ۴۰۴	
گفتار نخست: فرایند مدیریت پیشگیری وضعی — ۴۰۵	
گفتار دوم: تکنیک‌های پیشگیری وضعی — ۴۰۶	
گفتار سوم: اباده‌های وارد بر پیشگیری وضعی — ۴۰۹	
فصل سوم: متولی پیشگیری از جرم در ایران — ۴۱۵	
فهرست منابع — ۴۲۱	